

II засідання

Термін проведення	Тема, зміст, питання засідання	Відповідальні
25.11.22р.	<p>Тема: “ Особливості організації виховної роботи в умовах воєнного стану на 2022/2023 н. р. Підвищення фахової компетентності класного керівника.”</p> <p>Форма проведення: методична панорама</p> <p>Питання для обговорення</p> <ol style="list-style-type: none">1. Доповідь: «Сучасні підходи до організації та планування виховної роботи навчального закладу у світлі концептуальних засад Основних орієнтирів виховання учнів 1-9 класів».2. Про стан організації роботи з профілактики дитячого травматизму, охорони життя і здоров'я дітей в умовах воєнного стану. Про організацію та проведення інструктажів з БЖ учнів протягом навчального року.3. Про організацію роботи з батьками протягом навчального року	Косик О.В. Довбенюк С.І. Класні керівники 1-9кл.

Доповідь:

*“Сучасні підходи до
організації та планування
виховної роботи навчального
закладу у світлі
концептуальних засад
Основних орієнтирів
виховання учнів 1-9 класів.”*

Підготувала
Голова МОКК
Косик О.В.

**«Два людських винаходи
можна вважати
найтяжчими: мистецтво
керування і мистецтво
виховання»**

І.Кант

Виховні проблеми сьогодення:

- **корозія ціннісних орієнтирів;**
- **несформованість життєвих навичок;**
- **погіршення стану здоров'я учнів;**
- **соціальна апатія;**
- **агресія і насильство;**
- **збільшення проявів девіантної поведінки.**

Фактори загострення виховних проблем:

Сімейний рівень:

- ✓ **помилки сімейного виховання;**
- ✓ **перекладання виховних турбот на школу;**
- ✓ **низький рівень педагогічної культури батьків;**
- ✓ **переважання авторитарних методів виховання;**
- ✓ **загострення конфліктів “діти – батьки”.**

Фактори загострення виховних проблем:

Шкільний рівень:

- ✓ **прорахунки в організації виховного процесу;**
- ✓ **переважання моралізаторських технологій;**
- ✓ **формалізація шкільного життя;**
- ✓ **авторитарні методи виховання;**
- ✓ **відчуженість дитини від шкільного середовища.**

Виховання – це:

- Дорога без кінця
- Дзеркало
- Джерело і рослина
- Батіг і пряник
- Чистий аркуш
- Лабіринт
- Факел

“ Найголовнішим у вихованні має бути особистість вихователя. Вплив особистості педагога на молоду душу становить ту силу, яку неможливо замінити ні підручниками, ні моральними повчаннями, ні системою покарань і заохочень... ”

К.Д.Ушинський

Педагог-вихователь

- висока загальна культура;
- професійна компетентність;
- педагогічна майстерність;
- діалогова педагогіка;
- мистецтво комунікабельності;
- організаційні вміння;
- творчість;
- неперервна освіта впродовж життя.

**Відсутність дієвих
форм виховання**

**Відсутність
системного
підходу
до організації ВД**

**недостатній рівень
фахової підготовки
педагога-вихователя**

**П
р
о
б
л
е
м
и**

**необізнаність
з новими
виховними
технологіями**

**відчуженість учнів
від творення
шкільної політики**

**неузгодженість
міжсуб'єктної
взаємодії**

**Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів
загальноосвітніх навчальних закладів України
(наказ МОНМС України від 31.10.11 р. № 1243)**

Ціннісне ставлення до себе

Ціннісне ставлення до сім'ї, родини, людей

Ціннісне ставлення до праці

Ціннісне ставлення до природи

Ціннісне ставлення до культури і мистецтва

Ціннісне ставлення особистості до
суспільства і держави

Структура Основних орієнтирів

- Розділ I. Пояснювальна записка
- Розділ II. Визначення проблеми
- Розділ III. Мета, чинники, проектно-технологічний підхід, структура моделі, принципи та зміст виховання
- Розділ IV. Вікові особливості учнів
- Розділ V. Зміст виховної діяльності
- Проведення тематичних екологічних екскурсій, експедицій, маршрутів “вихідного дня”, виїзних форм навчання у школах та позашкільних закладах України

- Основа сучасного виховного процесу - людина як найвища цінність.
- Провідна тенденція виховання - формування системи ціннісного ставлення особистості до соціального і природного довкілля та самої себе.

Метою основних орієнтирів виховання

є створення цілісної моделі виховної системи на основі громадянських та загальнолюдських цінностей як орієнтовної для проектування моделей виховних систем у загальноосвітніх навчальних закладах України

Чинники сучасного виховання

- сім'я, яка через власну культуру, мову, цінності виявляє значний вплив на виховання підростаючого покоління;
- школа, яка покликана стати осередком виховання, в тому числі, самовизначення і самореалізації кожної особистості
- соціальні інститути (позашкільні заклади, психологічні служби, інститути підвищення кваліфікації педагогічних працівників тощо), які виступають суб'єктами виховання дітей і дають змогу покращувати та корегувати виховання школярів.

Шляхи реалізації:

- організація виховного процесу на засадах проектної педагогіки;
- створення програми виховання для окремого класу;
- змістове наповнення програми виховання з урахуванням вікових особливостей учнів;
- задоволення базових потреб особистості в умовах окремого загальноосвітнього навчального закладу;
- реалізація у процесі роботи особистісно орієнтованого, діяльнісного, системного, творчого та компетентнісного підходів до організації виховного процесу;

- **оптимальне поєднання форм організації виховної роботи: індивідуальної, групової, масової;**
- **створення належних умов для особистісного зростання кожного вихованця (створення ситуацій успіху та підтримки), його психолого-педагогічний супровід;**
- **співпраця з органами учнівського самоврядування;**
- **інтеграція зусиль батьківської громади позашкільних закладів, представників державної влади, громадських та благодійних організацій, правоохоронних органів та установ системи охорони здоров'я.**

Виховання учнів реалізується у процесі організації:

- навчально-виховної діяльності;
- позаурочної та позакласної діяльності;
- позашкільної освіти;
- роботи органів учнівського самоврядування;
- взаємодії з батьками, громадськими організаціями, державними установами.

Зміст виховання:

система цінностей та сукупність соціально значущих якостей особистості, що характеризують її ставлення до суспільства і держави, інших людей, природи, мистецтва і самої себе

«Кодекс цінностей»

- **Абсолютні вічні цінності:** добро, милосердя, правда, віра, чесність, доброта тощо.
- **Основні національні цінності:** патріотизм, готовність до захисту своєї Батьківщини, почуття національної гідності, історична пам'ять, пошана до державних символів тощо.
- **Основні громадські цінності:** прагнення до соціальної гармонії і справедливості, захист індивідуальних прав і свобод, повага до закону, право на життя тощо.
- **Цінності сімейного життя:** вірність, піклування про дітей та батьків, злагода між членами сім'ї тощо.
- **Цінності особистого життя:** задоволення духовних потреб, внутрішня свобода, реалізація власних нахилів, інтересів тощо.

Сучасні підходи до організації виховної діяльності

Цілеспрямоване і професійне управління виховним процесом:

- вивчення учнів,
- психолого-педагогічне діагностування,
- підпорядковане меті планування і здійснення виховного впливу,
- об'єктивне оцінювання результатів виховної діяльності.

Системний підхід до планування та організації виховної діяльності дозволить зробити процес виховання – цілісною системою, а не окремими розрізненими «виховними заходами».

Сучасні підходи до виховної діяльності

Комплексний підхід до виховання передбачає вплив одночасно на три боки особистості:

- **пізнавальних світогляд (знання, погляди, переконання);**
- **емоційно-вольовий бік (почуття, бажання, емоції);**
- **дієво-практичний(вміння, навички, звички).**

Будь-яка справа повинна пройти через голову(знання), серце (емоції) та руки (вміння) дитини.

Сучасні підходи до виховної діяльності

- **Особистісно-зорієнтований підхід – в центрі особистість дитини**
- **Діяльнісний підхід – в діяльності дитина розвивається як індивід, особистість.**
- **Аксіологічний (ціннісний) підхід - вплив на дитину таким чином, щоб її цінності відповідали загальнолюдським моральним цінностям.**

Сучасні підходи до планування виховної діяльності

План має враховувати :

- результати аналізу виховної діяльності за минулий навчальний рік;
- різноманітність змісту і форм виховної діяльності;
- вікові особливості учнів;
- реальні потреби дитячого колективу;
- зв'язок виховного процесу з практичною діяльністю дітей та діяльністю дитячих громадських організацій.

Орієнтовна структура плану виховної роботи школи:

- **Аналіз виховної діяльності за минулий навчальний рік.**
- **Визначення цілей та завдань виховної діяльності**
- **Організація та планування виховної діяльності.**
- **Створення умов для діяльності дитячих організацій та учнівського самоврядування.**
- **Організаційно-методична робота з педагогами-вихователями.**
- **Контрольно-аналітична діяльність щодо організації виховного процесу**

Аналіз виховної діяльності за минулий навчальний рік.

- досягнення виховної діяльності;**
- ефективність обраного змісту та форм діяльності;**
- проблеми виховної діяльності;**
- невикористані можливості та резерви;**
- зміни у виховному процесі та шляхи його розвитку.**

Визначення цілей та завдань виховної діяльності

Мета виховання:

формування морально-духовної життєво компетентної особистості, яка успішно самореалізується в соціумі як громадянин, сім'янин, професіонал.

(Основні орієнтири виховання учнів 1-11 класів ЗНЗ України)

Конкретизовані цілі та завдання:

- формуються відповідно до загальної мети виховання,
- на основі проведеного аналізу роботи за минулий навчальний рік,
- конкретні, чітко і ясно сформульовані гнучкі,
- сприймалися такими, яких складно, але можливо досягти.

Організація та планування виховної діяльності.

- **зміст та форми діяльності відповідно до Основних орієнтирів виховання учнів 1-9 класів ЗНЗ України»;**
- **різноманітні, інтерактивні, діалогічні форми діяльності;**
- **залучення дітей до процесів творення і реалізації форм виховної діяльності.**

Форми виховної діяльності

Мозковий штурм

Кейс-метод

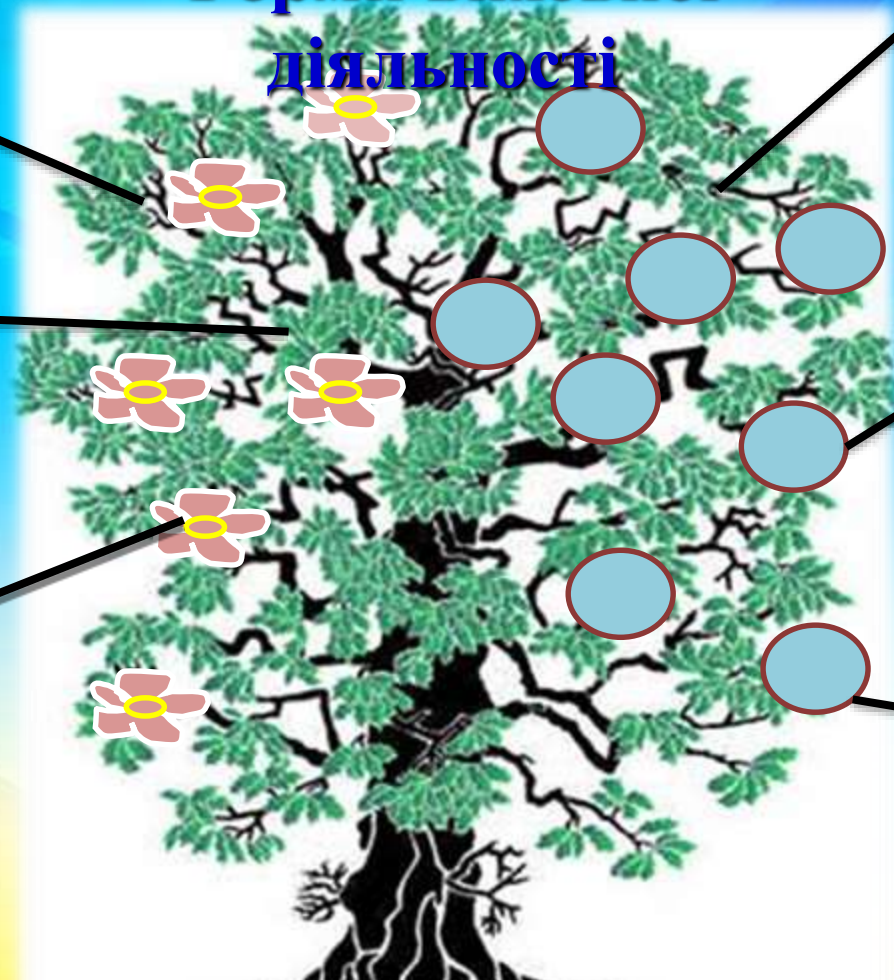
Дебати

Метод проектів

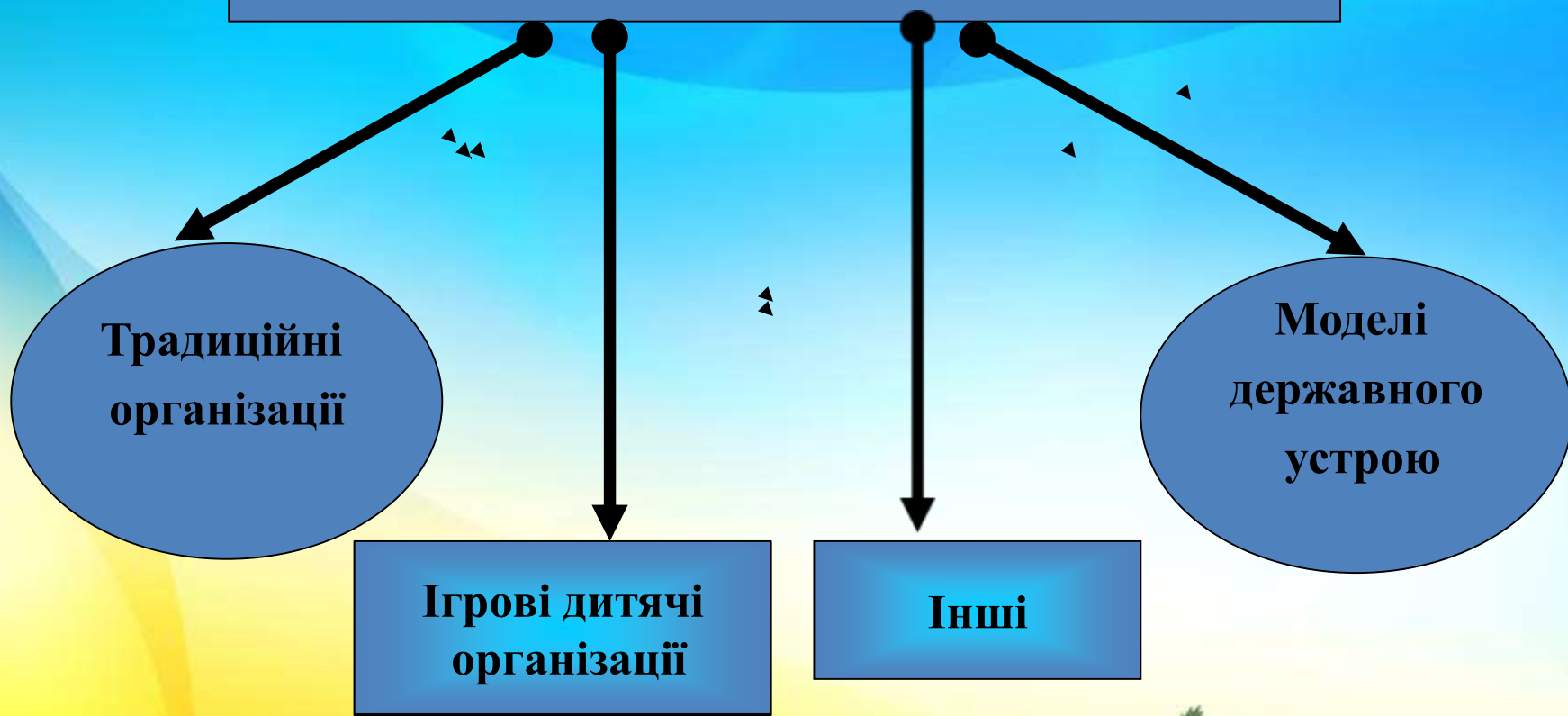
Дискусія

Тренінг

Вікові особливості учнів

Типи дитячих організацій

Форми педагогічної підтримки та допомоги

- **надання допомоги в розробці необхідних документів, пам'яток, рекомендацій;**
- **надання допомоги у плануванні та організації діяльності;**
- **організація навчання активу, створення шкіл лідерів;**
- **участь у засіданнях органів учнівського самоврядування;**

- **інформування педагогів про нові підходи і методи роботи органів УС;**
- **ініціювання розгляду питань УС на засіданнях педрад, методичних об'єднань, батьківських конференцій;**
- **налагодження партнерської взаємодії органів УС з педагогічним та батьківським самоврядуванням.**

Типові помилки в організації УС

- надмірне захоплення масштабними моделями учнівського самоврядування (наприклад, кожен клас – республіка)
- назва органу самоврядування не відповідає змісту діяльності (Парламент – законодавчий орган влади, а уряд – виконавчий).
- не дотримується принцип «розподілу гілок влади» (наприклад, Президент очолює шкільний Парламент, до складу якого входять Міністерства тощо).

Організаційно-методична робота з педагогами-вихователями

- **підвищення професійної компетентності,**
- **опрацювання та впровадження у виховний процес нових нормативних документів,**
- **активізація роботи з молодими класними керівниками,**
- **вивчення, узагальнення та поширення ефективного педагогічного досвіду з організації громадянського виховання;**
- **залучення до розробки проектів власних систем виховання тощо.**

Контрольно-аналітична діяльність щодо організації виховного процесу

- **вивчення стану організації виховного процесу відповідно до нормативних документів;**
- **вивчення рівня вихованості учнів;**
- **наукова організація цілеспрямованої виховної роботи;**
- **впровадження у виховну роботу інноваційних виховних технологій;**
- **систематичний контроль за виховною діяльністю класних керівників.**

Структура управлінської діяльності класного керівника:

- **Психолого – педагогічне діагностування.**
- **Прогнозування.**
- **Визначення мети та завдань діяльності.**
- **Визначення змісту, вибір засобів, методів та форм організації життєдіяльності.**
- **Планування.**
- **Реалізація плану**
- **Аналіз, оцінювання та облік результатів.**

Структура плану виховної роботи

- Аналіз виховної роботи за минулий рік.
- Цілі та завдання виховної діяльності.
- Психолого-педагогічна характеристика класу.
- Основні напрями діяльності та справи класного колективу.
- Індивідуальна робота з учнями.
- Робота з батьками.
- Вивчення стану та ефективності виховного процесу у класі.

Аналіз виховної роботи за минулий рік

- Аналіз набутого досвіду спільної діяльності та спілкування.
- Визначення досягнень та проблем у виховному процесі.
- Розуміння соціальних процесів, які відбуваються у класному колективі.
- Виявлення тенденцій особистісного розвитку учнів.

Цілі та завдання виховної діяльності

- **узгоджуватися із інтересами членів класної спільноти;**
- **відповідати особливостям колективу класу і умовам його життєдіяльності;**
- **забезпечуватися необхідними ресурсами для реалізації;**
- **бути конкретними, чітко і ясно сформульованими;**
- **бути гнучкими, тобто придатними до коригування;**
- **піддаватися діагностуванню.**

Психолого-педагогічна характеристика класу

- Загальні відомості про клас
- Індивідуальні особливості учнів
- Рівень вихованості, свідомості, громадянської відповідальності учнів
- Розвиток самоврядування тощо.

Основні напрями діяльності та справи класного колективу

Класний керівник під час планування має:

- опиратися на теоретичні розробки з питань виховання;**
- передбачити участь вихованців у загальношкільних і класних справах;**
- надавати перевагу тим справам, які вибрані учнями та батьками під час колективного планування;**
- правильно визначити терміни виконання завдань і відповідальних за підготовку та проведення;**
- оптимально розподіляти час і сили членів класної спільноти.**

Алгоритм створення форм виховної діяльності:

- Тема виховної діяльності.
- Форма виховної діяльності.
- Мета діяльності
- Завдання діяльності.
- План підготовки виховної діяльності.
- План проведення виховної діяльності.
- Загальні висновки.
- Використана література.

Індивідуальна робота з учнями

- Вивчення індивідуальних особливостей учнів.
- Встановлення міжособистісних контактів із кожною дитиною.
- Створення умов для розвитку учнів.
- Вивчення та врахування стану здоров'я учнів.
- Розв'язання питання соціальної адаптації учнів.
- Профілактична робота з учнями «групи ризику».
- Діагностика результатів навчання, виховання і розвитку кожного учня, облік їхніх особистих досягнень.

Робота з батьками

- вивчення сімей учнів;
- залучення батьків до життєдіяльності класного колективу;
- здійснення педагогічного керівництва діяльністю батьківської ради;
- індивідуальна робота з батьками;
- педагогічна просвіта батьків;
- інформування батьків про хід і результати навчання, виховання і розвитку учнів.

СХЕМА СПІВПРАЦІ КЛАСНОГО КЕРІВНИКА З БАТЬКАМИ

Вивчення стану ефективності виховного процесу у класі

- розвиток особистості учнів;
- формування класного колективу;
- рівень задоволеності учнів та їхніх батьків життєдіяльністю класу

Основні поняття

- Діагностика (від греч. *diagnostikos* - здатний розпізнавати) - це оціночна процедура, спрямована на прояснення виховної ситуації, виявлення істинного рівня вихованості.
- Мета діагностики – отримання достовірної інформації для вдосконалення виховного процесу у класному колективі.
- Критерії вихованості - це теоретично розроблені показники рівня сформованості різних якостей особи (колективу).
- Методи діагностики „Метод – інструмент дотику до особистості” – вважав А.С.Макаренко.

Методи діагностики виховного процесу:

- спостереження;
- анкетування;
- опитування;
- бесіда;
- тестування;
- зіткнення поглядів, позицій;
- соціометричний вибір;
- інтерв'ю;
- оцінювання (рейтинг);
- вивчення поведінки дітей в певній педагогічній ситуації;
- аналіз продуктів творчості учнів.

Виховна система

цілісний організм, який виникає у процесі інтеграції основних компонентів виховання (мета, суб'єкти виховання, їх діяльність, спілкування, відносини, кадровий потенціал, матеріальна база), що сприяє духовному розвитку і саморозвитку особистості, створенню своєрідного, за визначенням К.Ушинського “ духу школи ”.

Компоненти виховної системи:

- **мета, заради якої створюється система;**
- **виховна діяльність та спілкування;**
- **суб'єкти виховної діяльності;**
- **середовище системи;**
- **управління, що забезпечує інтеграцію всіх компонентів у цілісну систему.**

Завдання виховної системи:

- забезпечення сприятливих умов для самореалізації особистості;**
- забезпечення взаємодії з усіма соціальними інститутами, розширення суб'єктів виховання;**
- посилення ролі сім'ї у вихованні дітей;**
- розвиток учнівського самоврядування в класі;**
- оптимізація змісту і форм виховного процесу в класі;**
- збереження та покращення здоров'я учнів;**
- попередження негативних впливів факторів соціального середовища на особистість.**

ВИРІШЕННЯ ПРОБЛЕМ

Розробка програми виховання

Кроки: Аналіз-Планування-Дія:

- **аналіз виховної ситуації свого навчального закладу;**
- **розробка плану щодо усунення зазначених проблем;**
- **дія – реалізація плану.**

Виховна програма

- **План (задум, проект) виховної діяльності конкретної спільноти (педагогів, батьків, учнів), що визначає цілі (мету, завдання) та виховні справи, що забезпечують виховання.**
- **Документ, який інформує про зміст, призначення та якість освітніх послуг навчального закладу.**
- **Засіб інтеграції виховної діяльності батьків, педагогів, учнів та громадськості, що забезпечує системність виховної роботи.**

Структурні елементи програми

- Назва (ідея програми).
- Для яких учнів призначена (I,II,III ступеня чи якого класу).
- ПІБ автора (колективу авторів).
- Пояснювальна записка.
- Вікові особливості учнів
- Тема, зміст та форма проведення виховних справ.
- Ключові поняття та терміни.
- Література.

Алгоритм створення виховної програми

- **Створення творчої групи**
- **Аналіз виховної ситуації ЗНЗ, виявлення проблем**
- **Визначення концептуальних засад програми: нормативно-правові документи, принципи, форми та методи діяльності**
- **Визначення структурних елементів програми.**
- **Розробка творчою групою проекту виховної програми.**
- **Презентація розроблених проектів перед педагогічним, батьківським та учнівським колективом.**
- **Обговорення проектів виховних програм, вироблення пропозицій щодо вдосконалення.**
- **Затвердження виховної програми ЗНЗ на засіданні Ради школи.**
- **Планування виховної діяльності учнів ЗНЗ відповідно до розробленої виховної програми на навчальний рік.**
- **Створення виховних програм діяльності класу на весь період виховної роботи з учнями класу з огляду на їхні вікові, індивідуальні та психолого-педагогічні особливості (1-4 кл., 5-9 кл., 10- 11 кл.)**
- **Планування виховної роботи класу на навчальний рік.**

Процес планування – це тісна творча співпраця педагогів, учнівського колективу, батьків, соціальних інститутів, яких об'єднує спільна мета – зробити життя дитячого колективу цікавим, насиченим та змістовним.

**Турбуючись про те, ким дитина
буде завтра, ми забуваємо, що
кимось вона є уже сьогодні.**

Дякую за увагу!

Мирного неба
над головою
та рідної землі
під ногами!

